VafabMiljö

Delårsrapport Vafabmiljö

Januari till augusti 2026

Innehållsförteckning

1 Förvaltningsberättelse 3

1.1 Händelser av väsentlig betydelse under perioden 3

1.2 Strategiska utvecklingsprojekt 4

1.3 Ekonomisk ställning 6

1.4 Förväntad utveckling 7

1.5 Budget och helårsprognos 12

1.6 Balanskravsresultat 13

2 Årsbokslut 14

2.1 Resultaträkning 14

2.2 Balansräkning 15

2.3 Kassaflödesanalys 16

2.4 Noter 17

3 Drift- och investeringsredovisning 26

3.1 Internredovisningsprinciper 26

3.2 Kommunalt uppdrag 27

3.3 Affärsuppdrag 28

3.4 Investeringar 30

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse under perioden

MATERIALÅTERVINNING

Marknaden för återvinningsmaterial har under perioden vänt mot något högre prisnivåer, även om osäkerheten fortsatt är stor. Priset på wellpapp ökade med cirka 16 procent, främst till följd av en försvagad krona mot euron, som är styrande för prissättningen, men även till följd av en något ökad export utanför Europa. Priset på returpapper låg kvar på ungefär samma nivå som tidigare. Även priset på metallskrot ökade, med cirka 9 procent.

Prisutvecklingen för återvinningsmaterial påverkas i hög grad av utvecklingen på de internationella råvarumarknaderna. Under perioden har bland annat handelsrestriktioner och blockaden i Hormuzsundet fortsatt att påverka marknaden negativt.

FÖRÄNDRAD AVFALLSLAGSTIFTNING OCH OFFENTLIG SÄLJVERKSAMHET HAR TRÄTT I KRAFT

Riksdagen beslutade i våras om förändringar i flera miljölagar. Förändringarna innebär bland annat att detaljhandeln sedan juli har ett eget ansvar för sitt kommunala avfall. Även verksamheter som ger upphov till förbrukat matfett, förbrukat kontorspapper och returpapper har fått ett eget ansvar för dessa avfallsslag.

Vafabmiljö har dock ett andrahandsansvar för det avfall som omfattas av avregleringen i de fall det saknas en privat aktör som kan erbjuda verksamheten en insamlingstjänst. Förändringarna har hittills haft begränsad påverkan på verksamheten eftersom många kunder ännu inte känner till de nya möjligheterna.

Den nya lagen om offentlig säljverksamhet trädde i kraft den 1 augusti 2026. Lagen syftar till att reglera situationer där statliga, kommunala eller regionala aktörer säljer varor och tjänster på ett sätt som otillbörligt försvårar för privata företag att bedriva verksamhet. För förbundet innebär lagen att verksamheten inom affärsuppdraget behöver följas och risker bedömas utifrån de nya reglerna.

FÖRSLAG PÅ REVIDERAD ERSÄTTNINGSMODELL FÖR FÖRPACKNINGSINSAMLINGEN

Naturvårdsverket har skickat ett förslag till reviderad ersättningsmodell för förpackningsinsamling från hushåll på remiss. Mycket talar för att förslaget kommer att genomföras. Förslaget ger kommunerna ökad tydlighet kring den framtida ersättningen och vilka undantag som kommer att gälla.

De viktigaste förändringarna för Vafabmiljö är att ersättning föreslås lämnas för omlastningsstationer samt att ersättning för fastighetsnära insamling från 2029 endast ges för hushåll där samtliga förpackningsslag samlas in fastighetsnära. Det innebär att även glas- och metallförpackningar behöver samlas in fastighetsnära för att ersättning ska lämnas för insamlingen av pappers- och plastförpackningar.

1.2 Strategiska utvecklingsprojekt

Kommunalförbundet driver flera större utvecklingsprojekt som är avgörande för att nå de långsiktiga målen i det strategiska ögat. Projekten bidrar på olika sätt till att stärka ökad cirkularitet, säkerställa en god ekonomi, utveckla kundnyttan samt skapa en attraktiv arbetsplats. De omfattar bland annat att utföra avfallsinsamlingen i egen regi, att införa ett nytt HR- och lönesystem, att bygga ut fastighetsnära insamling av förpackningar samt att modernisera återbruken.

EGEN REGI

Projektet syftar till att all insamling av rest- och matavfall inom regionen ska utföras i egen regi från och med februari 2026. Genomförandet ska öka rådigheten över fordon och resurser, stärka servicenivån och skapa ekonomiska fördelar.

Projektet följer tidplanen och har startats i samtliga områden. Fordon har upphandlats och levererats, rekrytering av personal är genomförd och lokaler och ytor för fordon och personal har färdigställts. I vissa områden finns hyresavtal på plats, medan etablering av egna lokaler är klart i andra områden. Under uppstarten har förbundet tagit över insamlingsrutterna från Allmiljö och justerat dem i några kommuner. Arbetet med att optimera rutterna fortsätter i övriga kommuner. Projektet närmar sig avslut och verksamheten övergår nu helt till ordinarie drift.

SKIFTET – NYTT HR- OCH LÖNESYSTEM

Projektet syftar till att effektivisera och automatisera HR- och löneprocesserna samt underlätta det dagliga arbetet för chefer och medarbetare.

Det nya lönesystemet, Flex Applications, infördes i mars med gott resultat. Införandet av HR-systemet Hailey har påbörjats och den första driftfasen omfattar bland annat masterdata, onboarding, crossboarding och offboarding. Övriga delar och moduler införs stegvis under 2027 och 2028, med målet att etablera ett sammanhållet och väl integrerat HR-stöd för organisationen.

NÄRSORTERAT – FASTIGHETSNÄRA INSAMLING AV FÖRPACKNINGAR

Projektet Närsorterat omfattar flera delprojekt och syftar till att hushållen i regionen ska erbjudas fastighetsnära insamling av förpackningar. Insamlingen ska samordnas med dagens insamling av mat- och restavfall och omfatta förpackningar av plast, papper, färgat och ofärgat glas samt metall. Målet är att skapa lösningar som är flexibla, effektiva och hållbara samt ger god service till invånarna utan att påverka taxan.

Införandet är komplext och kommer inte vara fullt utbyggt för samtliga fraktioner och bostadsformer i hela regionen till den 1 januari 2027 som lagkravet säger. Arbetet har dock kommit långt och ambitionen är att genomföra återstående delar så snart som möjligt.

Arbetet med utbyggnaden av insamling vid flerbostadshus och gemensamma hämtställen pågår för fullt. Genomförandet är beroende av både förbundet och fastighetsägarna. Förbundet ansvarar för insamlingen, medan flera av de beslut och åtgärder som krävs för att möjliggöra insamlingen ligger hos fastighetsägaren. Förbundet stödjer därför fastighetsägarna i arbetet med att ta fram lämpliga

lösningar. I dagsläget arbetar sju kundansvariga med att bistå fastighetsägare. När en lösning har valts är förbundet förberett att möta behovet av kärl och fordon för tömning.

För insamling av plast- och pappersförpackningar vid småhus har förbundet full rådighet över utbyggnaden och projektet följer tidplanen. Insamlingen är i gång i Västerås, Köping, Arboga, Kungsör, Hallstahammar och Surahammar. I Västerås har insamlingen varit i drift i närmare ett år, medan insamlingen i övriga kommuner har påbörjats i år.

Den sista etappen har påbörjats och omfattar Skinnskatteberg, Norberg, Fagersta, Sala, Heby och Enköping. Planen är att insamlingen ska ha startat i samtliga dessa kommuner senast under den första veckan i januari 2027.

För insamling av glas- och metallförpackningar vid småhus har arbetet hittills bestått i metodutredning samt omvärldsbevakning. Under hösten 2026 intensifieras arbetet med att ta fram en långsiktig lösning för dessa fraktioner. Till dess att en etablerad lösning finns på plats kommer invånarna fortsättningsvis kunna lämna glas och metall vid återvinningsstationer och återbruken.

ÅTERBRUK 2.0

Återbruk 2.0 syftar till att utveckla återbruken med ökat fokus på återanvändning och cirkulär ekonomi. Målet är att nya och moderniserade återbruk ska finnas på plats till 2033. Under perioden har arbetet fortsatt med att se över den långsiktiga planen för både nya och befintliga återbruk.

Avtal har tecknats med entreprenör för byggnationen av det nya återbruket Eriksberg i Hallstahammars kommun och arbetena har påbörjats. Entreprenaden beräknas vara färdigställd hösten 2027. Därefter kan anläggningen invigas och tas i drift.

Parallellt med byggnationen utvecklas Återbruket Plus, Vafabmiljös koncept för distansbemannade återbruk. Arbetet omfattar utveckling av koncept, arbetssätt, tekniska lösningar samt planering för pilotverksamhet, där återbruket Eriksberg kommer fungera som pilotanläggning. Målsättningen är att Återbruket Plus ska tas i drift i samband med att det nya återbruket öppnar.

Arbete pågår även med lokalisering av nya återbruk i Surahammar, Arboga, Enköping och Västerås. Processen med att säkra mark har visat sig vara utmanande, vilket påverkar tidplanen för den fortsatta utvecklingen.

Samtidigt implementeras gestaltningskonceptet vid befintliga återbruk. Arbetet sker enligt plan.

1.3 Ekonomisk ställning

Tabell 1: Ekonomisk utveckling (mnkr)

	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall T2 2026	Budget 2026	Prognos 2026
Resultaträkning					
Verksamhetens intäkter	888,5	867,8	602,4	922,1	924,2
Verksamhetens kostnader	-889,3	-826,7	-577,9	-883,5	-888,9
Resultat	**-0,8**	**41,1**	**24,5**	**38,6**	**35,3**
Balansräkning					
Balansomslutning*	1034	940	974	1225	1084
Anläggningstillgångar*	671	624	697	862	768
Eget kapital	93	134	158	168	169
Investeringar	114	170	144	314	252
Nyckeltal					
Soliditet %*	9,0%	14,3%	16,2%	13,7%	15,6%
Skuldsättningsgrad	10,1	6,0	5,2	6,3	5,4

*Redovisningsprincipen för inaktiva deponier har ändrats vilket påverkar balansomslutningen, anläggningstillgångarna och soliditeten. Jämförelsetalet för 2025 samt budget har därför räknats om enligt den nya principen. Se not 18.

Helårsprognosen visar ett resultat på 35,3 mnkr efter återföring av medel från resultatutjämningsfonden, vilket är 3,3 mnkr lägre än budget. Balanskravet för 2026 bedöms uppfyllas, eftersom prognosen visar ett positivt balanskravsresultat.

Det kommunala uppdraget beräknas redovisa ett underskott på 19,3 mnkr före återföring från resultatutjämningsfonden. Underskottet förklaras främst av lägre ersättning än beräknat för förpackningsinsamling samt högre verksamhetskostnader och övriga externa kostnader. Efter återföring är uppdraget i balans och behållningen i fonden beräknas uppgå till 3 mnkr vid årets slut.

Affärsuppdraget prognostiseras redovisa ett resultat på 35,3 mnkr, vilket motsvarar en vinstmarginal på 10 procent. Resultatnivån överstiger kravet på minst 5 procent, men når inte riktigt upp till årets målnivå på 11 procent. Detta förklaras främst av en positiv prognos inom Marknad, medan Biogas väntas redovisa ett något lägre resultat än budget.

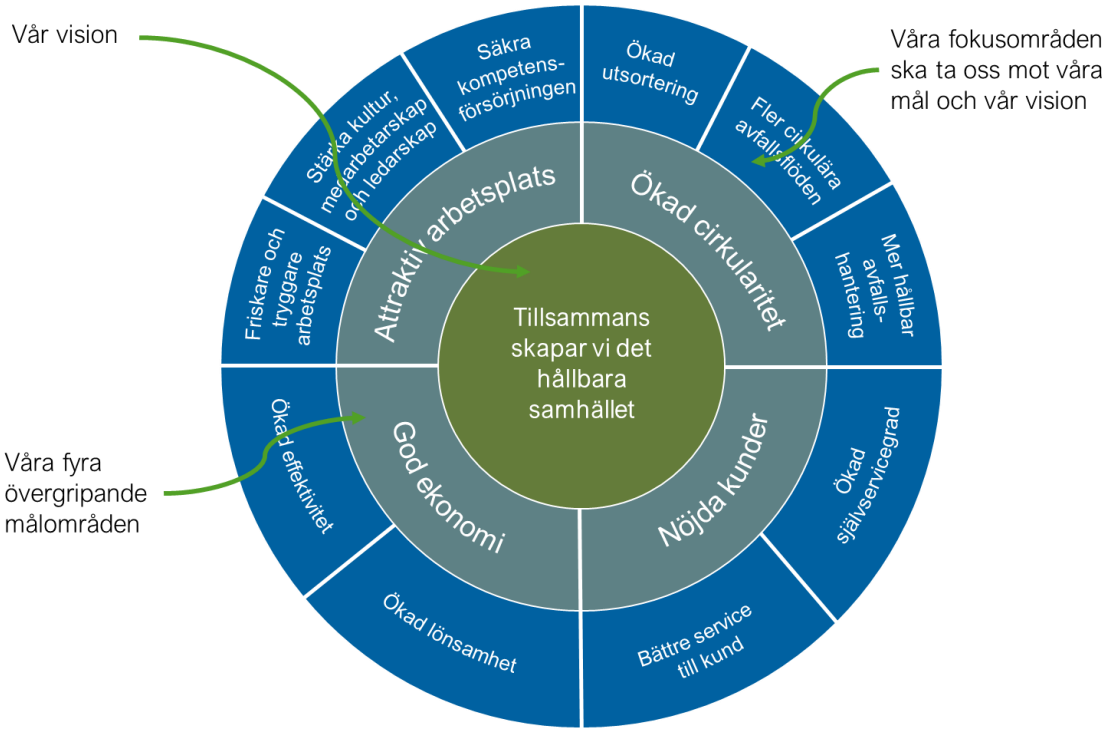
Soliditeten prognostiseras till 15,6 procent, vilket överstiger målnivån på 13,7 procent och är högre än föregående års nivå. Samtidigt är investeringsnivån hög. Årets investeringar beräknas uppgå till cirka 252 mnkr, vilket överstiger det kassaflöde som genereras av verksamheten. Förbundet behöver därför öka upplåningen enligt plan under året för att finansiera planerade investeringar.

Sammantaget bedöms den ekonomiska ställningen som stabil. Trots att helårsresultatet prognostiseras något under budget är resultatet positivt och soliditeten överstiger målnivån. Den höga investeringsnivån innebär samtidigt ett fortsatt behov av ökad upplåning.

1.4 Förväntad utveckling

Vafabmiljö kommunalförbund bedriver uppföljning och planering av verksamheten baserat på det strategiska ögat, vilket omfattar fyra centrala målområden: Attraktiv arbetsplats, Ökad cirkularitet, Nöjda kunder och God ekonomi. Dessa målområden återspeglar förbundets vision om att tillsammans med kunder och intressenter bidra till ett hållbart samhälle. Genom tydligt definierade fokusområden och nyckeltal övervakas verksamhetens utveckling noggrant för att säkerställa att fastställda mål uppnås.

Figur 1: Strategiska ögat, mål och fokusområden

ATTRAKTIV ARBETSPLATS

Ambitionen är att skapa en arbetsplats där medarbetare trivs, utvecklas och bidrar till verksamhetens framgång. För att uppnå detta fokuseras på följande områden:

- Friskare och tryggare arbetsplats: Arbetet är inriktat på att minska sjukfrånvaro och skapa en säker arbetsmiljö.
- Stärka kultur, medarbetarskap och ledarskap: Insatser genomförs för att förstärka arbetskulturen och höja medarbetarnas engagemang

- Säkra kompetensförsörjningen: Fokus ligger på att säkerställa rekrytering av nya resurser med rätt kompetens och i rätt takt, samt att säkerställa en god introduktion av nyanställda. Vidare arbetas med att utveckla kompetensen hos befintliga medarbetare och att öka mångfalden.

För att följa upp hur arbetet fortskrider inom de framtagna fokusområdena följs nyckeltal upp kontinuerligt under året.

Tabell 2: Nyckeltal Attraktiv arbetsplats

Fokusområde	Nyckeltal	Målnivå	Prognos
Friskare och tryggare arbetsplats	Sjukfrånvaro (%)	4,0%	4,2%
	Andel riskobservationer i relation till antal olyckor, tillbud och riskobservationer	55%	30%
Stärka kultur, medarbetarskap och ledarskap	Medarbetarenkät (index)	4,0	4,0
Säkra kompetensförsörjningen	Attraktiv Arbetsgivareindex	-	-

Efter andra tertialet uppgår sjukfrånvaron till 4,6 procent. Helårsprognosen är 4,2 procent, vilket innebär att målnivån på 4,0 procent inte bedöms nås. En möjlig förklaring till ökningen är att införandet av Flex, det nya lönesystemet, har förbättrat möjligheten att följa upp och kvalitetssäkra registreringen av frånvaro. Arbetet fortsätter med löpande och riktade insatser för att identifiera och genomföra åtgärder som kan bidra till att minska sjukfrånvaron.

Andelen riskobservationer i relation till olyckor, tillbud och riskobservationer uppgick efter andra tertialet till 25 procent. Helårsprognosen är 30 procent, jämfört med målnivån på 55 procent. Målet bedöms därför inte nås under året. En viktig förutsättning för att öka andelen riskobservationer är införandet av ett nytt rapporteringssystem, vilket planeras ske under 2027.

Medarbetarenkäten visade ett resultat på 4,0 vilket är i nivå med målnivån för 2026 och högre än målnivån för 2025. Nyckeltalet Attraktiv Arbetsgivarindex införs under året och kan därför ännu inte följas upp.

Sammantaget bedöms målet om att vara en attraktiv arbetsplats delvis uppnås vid årets slut. Resultatet i medarbetarenkäten ligger i nivå med målet, medan målnivåerna för sjukfrånvaro och andelen riskobservationer inte bedöms nås. Arbetet med att minska sjukfrånvaron och öka andelen riskobservationer fortsätter under året.

ÖKAD CIRKULARITET

Arbetet med att främja cirkularitet är avgörande för Vafabmiljös hållbarhetsarbete. Följande fokusområden prioriteras:

- Ökad utsortering: Arbetet syftar till att minska mängden restavfall genom ökad sortering av återvinningsbara material.

- Fler cirkulära avfallsflöden: Målsättningen är att etablera nya cirkulära flöden vilket ska bidra till en mer hållbar resursanvändning.

- Mer hållbar avfallshantering: Arbetet syftar till att minska anläggningarnas påverkan på omgivningen genom bland annat viltsäkring och minska behovet av vattenrening genom nederbördsskyddad lagring av avfall.

För att övervaka framstegen inom de angivna fokusområdena bevakas nedanstående nyckeltal löpande under året.

Tabell 3: Nyckeltal fokusområden Ökad cirkularitet

Fokusområde	Nyckeltal	Målnivå	Prognos
Ökad utsortering	Minska hushållens restavfall jämfört med 2020 års nivå	25%	13%
Fler cirkulära avfallsflöden	Antal nya cirkulära flöden etablerade jämfört med 2023	4 st	2 st
Mer hållbar avfallshantering	Kartläggning och prioritering av förbättringar	Aktiviteter påbörjade	Enligt plan

Mängden restavfall per hushåll minskar endast marginellt. Helårsprognosen är en minskning med 13 procent jämfört med 2020, vilket är betydligt lägre än målnivån på 25 procent. Restavfallsmängderna förväntas minska under slutet av året i takt med att den fastighetsnära insamlingen av plast- och pappersförpackningar vid småhus byggs ut i hela regionen. För att åstadkomma en mer omfattande minskning krävs dock även en ökad utsortering av matavfall, som fortfarande förekommer i restavfallet i betydande utsträckning.

Sedan oktober 2025 är det åter tillåtet att lägga smutsiga och trasiga textilier i restavfallet. Producentansvaret för textilier beräknas träda i kraft våren 2028. Först därefter bedöms mängden textilier i restavfallet minska.

Målet om fler cirkulära avfallsflöden bedöms inte nås under året. Helårsprognosen är två nya etablerade cirkulära flöden, jämfört med målnivån på fyra.

Målet om mer hållbar avfallshantering bedöms kunna nås under året. Arbetet med kartläggning och prioritering av förbättringar pågår enligt plan.

Sammantaget bedöms målen inom fokusområdet ökad cirkularitet delvis uppnås. Utvecklingen går i rätt riktning inom flera delar, men takten är inte tillräcklig för att nå målen för minskat restavfall och fler cirkulära avfallsflöden under året.

NÖJDA KUNDER

Förbundet strävar efter att stärka kundernas förtroende och säkerställa att de tjänster som erbjuds håller högsta möjliga kvalitet. Följande fokusområden har hög prioritet:

- Bättre service till kund: Här ligger fokus på att förbättra service och kundbemötande genom att mäta olika index kopplade till nöjdhet.
- Ökad självservicegrad: Genom utveckling och förbättring av digitala tjänster är målsättningen att öka antalet självservicetjänster till både privat- och företagskunder.

Under året följs nedanstående nyckeltal upp för att bedöma hur arbetet inom fokusområdena utvecklas.

Tabell 4: Nyckeltal fokusområden Nöjda kunder

Fokusområde	Nyckeltal	Målnivå	Prognos
Bättre service till kund	NKI privatkund	86%	Mätning september
	NKI företagskund	86%	Mätning i höst
	Nytt abonnemang – nöjd kund	89%	Mätning i höst
Ökad självservicegrad	Antal personer som besöker oss digitalt (Mina sidor privat samt avfallsappen)	250 000	250 000
	Antal digitala tjänster för privatkunder	8 st	9 st

Ett enkätverktyg har upphandlats för att möjliggöra kundundersökningar riktade till både privat- och företagskunder. Den återkommande kundundersökningen för privatkunder skickas ut i slutet av september. Undersökningar för företagskunder och kunder med nytt abonnemang planeras senare under hösten.

Arbetet med att öka kundernas möjlighet till självservice fortsätter. Projektet Mina sidor för privatkunder har avslutats och gått över i förvaltning. Antalet digitala tjänster för privatkunder uppgår till nio, vilket överstiger målnivån på åtta. Även målet om 250 000 besökare till Mina sidor och avfallsappen bedöms kunna nås under året.

Arbete med en ny webbplats, där även en företagsportal ingår, har påbörjats. Under året fortsätter även arbetet med att ta fram nya nyckeltal för att följa utvecklingen av självservicegraden.

Sammantaget bedöms målet om nöjda kunder kunna uppnås. Bedömningen grundas främst på utvecklingen inom digitala tjänster och självservice, medan kundnöjdheten kan bedömas först när årets kundundersökningar har genomförts.

GOD EKONOMI

För att långsiktigt kunna upprätthålla en hållbar och stabil ekonomi fokuserar förbundet på följande områden:

- Ökad lönsamhet: Målet är att uppnå ett resultat på minst 5 procent i affärsuppdraget, vilket bidrar till att minska lånebehovet och stärka den ekonomiska stabiliteten. Nya initiativ att öka lönsamheten tas fram årligen och följs upp kontinuerligt.
- Ökad effektivitet: Genom att optimera resursanvändningen strävas det efter att öka effektiviteten. Nya initiativ att öka effektiviteten tas fram årligen och följs upp kontinuerligt.

Arbetets framsteg inom fokusområdena övervakas genom en kontinuerlig uppföljning av nedanstående nyckeltal under året.

Tabell 5: Nyckeltal fokusområden God ekonomi

Fokusområde	Nyckeltal	Målnivå	Prognos
Ökad lönsamhet och effektivitet	Resultatnivå i affärsuppdraget (minst 5%)	11%	10%
	Resultat i kommunalt uppdrag i balans	0	0
	Förbundets soliditet (%)	13,70%	15,6%
	Årlig ekonomisk förbättring av effektivitets- och lönsamhetsinitiativ	10 mnkr	10 mnkr

Resultatnivån för affärsuppdraget prognostiseras till 10 procent, vilket överstiger kravet på minst 5 procent vinstmarginal samtidigt som årets målnivå på 11 procent inte riktigt väntas nås.

Det kommunala uppdraget är i balans efter justering med medel från resultatutjämningsfonden, vilket innebär att målet förväntas uppnås.

Soliditeten prognostiseras till 15,6 procent, vilket överstiger både föregående års nivå och målnivån på 13,7 procent. Det visar på en långsiktigt positiv utveckling av förbundets finansiella ställning.

Effekten av genomförda effektiviserings- och lönsamhetsinitiativ beräknas till 10 mnkr, i linje med målnivån. Dessa åtgärder bidrar till ett stärkt ekonomiskt handlingsutrymme på längre sikt.

Den samlade bedömningen är att målet om God ekonomi förväntas uppnås, även om det prognosticerade resultatet i affärsuppdraget ligger lite under målnivån för året.

SAMLAD BEDÖMNING OM GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Sammantaget bedöms Vafabmiljö ha en god ekonomisk hushållning. Den ekonomiska ställningen är stabil och målen inom God ekonomi bedöms sammantaget kunna uppnås. Även utvecklingen inom Nöjda kunder är positiv, medan målen inom Attraktiv arbetsplats och Ökad cirkularitet bedöms delvis uppnås. Utmaningar kvarstår framför allt när det gäller sjukfrånvaro, riskobservationer, minskade restavfallsmängder och fler cirkulära avfallsflöden. Dessa områden behöver fortsatt prioriteras för att stärka måluppfyllelsen på längre sikt.

1.5 Budget och helårsprognos

I nedanstående tabell redovisas budget, utfall och avvikelse för januari–augusti samt budget, prognos och avvikelse för helåret.

Tabell 6: Uppföljning mot budget och prognos (mnkr)

mnkr	Budget T2 2026	Utfall T2 2026	Avvikelse T2	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse helår
Taxor och avgifter	368	355,9	-12,1	553,2	542,3	-10,9
Mottagningsintäkter	96,7	97,1	0,4	145,5	146,8	1,3
Försäljningsintäkter	106,7	106,7	0	164,4	165,8	1,4
Transportintäkter	16,8	16,2	-0,6	25,1	24,6	-0,5
Övriga intäkter	17,4	17	-0,4	26,2	25,4	-0,8
Intäkter	**605,6**	**592,9**	**-12,7**	**914,4**	**904,9**	**-9,5**
Verksamhetskostnader	-230,4	-232,1	-1,7	-343	-352,4	-9,4
Personalkostnader	-174,7	-168,6	6,1	-272,1	-263,7	8,4
Övriga externa kostnader	-83,7	-88,7	-5	-125,5	-134,3	-8,8
Avskrivningar	-69,4	-68,3	1,1	-109,3	-108,2	1,1
Kostnader	**-558,2**	**-557,7**	**0,5**	**-849,9**	**-858,6**	**-8,7**
Avsättning inaktiva deponier	-13,3	-13,6	-0,3	-20	-20,5	-0,5
Finansiella intäkter	-0,4	0,2	0,6	-0,6	0,3	0,9
Finansiella kostnader	-8,7	-6,8	1,9	-13	-10,1	2,9
Resultat före justering resultafond	**25**	**15**	**-10**	**30,9**	**16**	**-14,9**
Justering resultafond	0,4	9,5	9,1	7,7	19,3	11,6
Resultat efter justering resultafond	**25,4**	**24,5**	**-0,9**	**38,6**	**35,3**	**-3,3**

STÖRRE BUDGETAVVIKELSER UNDER PERIODEN JANUARI–AUGUSTI

Intäkterna är 12,7 mnkr lägre än budget, vilket till stor del beror på lägre ersättning än beräknat för insamling av förpackningar under perioden.

Verksamhetskostnaderna är något högre än budget. Det förklaras till största delen av högre kostnader för inköp av transporttjänster.

Personalkostnaderna är lägre än budget, främst till följd av vakanser, föräldraledigheter och sjukfrånvaro.

Övriga externa kostnader är högre än budget. Avvikelsen beror bland annat på ökade kostnader för snöröjning i början av året. Därtill har konsultkostnaderna varit högre än budget främst med anledning av arbetet med införande av nytt löne- och HR-system, förpackningsinsamling samt byte av IT-driftleverantör.

Eftersom det kommunala uppdraget redovisar ett underskott på 9,5 mnkr för perioden återförs motsvarande belopp från resultatutjämningsfonden.

STÖRRE BUDGETAVVIKELSER FÖR HELÅRET

Intäkterna beräknas bli 9,5 mnkr lägre än budget. Avvikelsen beror främst på lägre ersättning än beräknat för insamling av förpackningar.

Verksamhetskostnaderna beräknas överstiga budget med 9,4 mnkr. Avvikelsen förklaras främst av högre kostnader för inköp av biogas samt köpta transporttjänster, bland annat för slam och fettavskiljarslam.

Personalkostnaderna beräknas bli 8,4 mnkr lägre än budget. Avvikelsen beror på vakanser, föräldraledigheter och sjukfrånvaro.

Övriga externa kostnader beräknas bli 8,8 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror bland annat på högre kostnader för snöröjning i början av året samt högre konsultkostnader kopplade till införandet av nytt löne- och HR-system, förpackningsinsamling, byte av IT-driftleverantör och DAP-projektet (dataanalysplattformsprojektet).

Beräkningen av kostnader för sluttäckning och framtida driftkostnader för gamla deponier har uppdaterats. Därför ökas den årliga avsättningen med 0,5 mnkr.

Eftersom det kommunala uppdraget beräknas redovisa ett underskott på 19,3 mnkr för helåret återförs motsvarande belopp från resultatutjämningsfonden.

1.6 Balanskravsresultat

Balanskravet är ett lagstadgat krav enligt kommunallagen och anger den lägsta resultatnivå som krävs för att balanskravet ska vara uppfyllt. Ett eventuellt underskott i bokslutet ska inarbetas och det egna kapitalet ska återställas inom tre år utifrån en åtgärdsplan. Prognosen visar att förbundet uppfyller balanskravet och har en ekonomi i balans för 2026.

Tabell 7: Balanskravsutredning (mnkr)

	Prognos 2026
Årets resultat enligt resultaträkningen	**35,3**
– Samtliga realisationsvinster	-0,1
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	
–/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	
–/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**35,2**
– Reservering av medel till resultatreserv	
+ Användning av medel från resultatreserv	
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	
Balanskravsresultat	**35,2**

2 Årsbokslut

Årsbokslutet omfattar resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter och är upprättat i enlighet med lagen om kommunal redovisning och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Samtliga belopp redovisas i tkr.

2.1 Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2026-01-01 -2026-08-31	2025-01-01 -2025-08-31	Budget 2026	Prognos 2026
Verksamhetens intäkter	2	602 379	562 318	922 117	924 241
Verksamhetens kostnader	3	-503 075	-479 737	-760 659	-770 963
Avskrivningar	4	-68 271	-62 570	-109 252	-108 152
Verksamhetens nettokostnader		**31 033**	**20 010**	**52 206**	**45 126**
Finansiella intäkter	5	209	1 145	300	321
Finansiella kostnader	6	-6 759	-6 257	-13 906	-10 103
Resultat efter finansiella poster		**24 483**	**14 899**	**38 600**	**35 344**
Extraordinära poster	7	0	12 144	0	0
Årets resultat		**24 483**	**27 043**	**38 600**	**35 344**

2.2 Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2026-08-31	2025-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	8		
Immateriella anläggningstillgångar		4 096	3 311
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		209 282	200 344
Maskiner och inventarier		424 217	375 523
Övriga materiella anläggningstillgångar		58 878	44 244
Finansiella anläggningstillgångar			
Övriga finansiella anläggningstillgångar	9	678	678
Summa anläggningstillgångar		**697 151**	**624 099**
Omsättningstillgångar			
Förråd och lager		10 823	9 652
Fordringar	10	127 322	173 239
Kassa och bank		138 208	133 267
Summa omsättningstillgångar		**276 353**	**316 158**
SUMMA TILLGÅNGAR		**973 503**	**940 257**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	11		
Eget kapital vid årets början		133 804	92 711
Årets resultat		24 483	41 093
Eget kapital vid årets slut		**158 287**	**133 804**
Avsättningar			
Avsatt för pensioner och liknande förpliktelser	12	62 475	61 860
Andra avsättningar	13	129 678	118 141
Summa avsättningar		**192 153**	**180 001**
Skulder			
Långfristiga skulder	14	436 877	400 204
Kortfristiga skulder	15	186 185	226 247
Summa skulder		**623 062**	**626 451**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**973 503**	**940 257**

2.3 Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	2026-01-01 -2026-08-31	2025-01-01 -2025-12-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		24 483	41 093
Justeringar som inte ingår i kassaflödet	16	80 423	74 932
Poster som redovisas i annan sektion	17	-66	-13 833
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**104 840**	**102 192**
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av varulager		-1 171	7 409
Förändring av kortfristiga fordringar		45 924	46 800
Förändring av kortfristiga skulder		-40 068	-29 611
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**109 525**	**126 790**
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		0	0
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-141 526	-169 035
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		271	14 048
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar		0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-141 255**	**-154 987**
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån/amorteringar		-2 511	-3 756
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-2 511**	**-3 756**
Årets kassaflöde		**-34 241**	**-31 953**
Likvida medel vid årets början		-175 265	-143 312
Likvida medel vid årets slut	17	**-209 507**	**-175 265**

2.4 Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Lagstiftning
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Resultaträkning
Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Försäljning redovisas efter avdrag för moms och rabatter. Förbundet följer RKR R2 vid redovisning av investeringsbidrag. Denna princip innebär att bidraget bokförs som en långfristig skuld i balansräkningen för att sedan intäktsföras i samma takt som avskrivningen för den tillgång stödet avser. Skatt för avfall som läggs på den aktiva deponin belastar resultatet månatligen. Periodisering av intäkter och kostnader hänförliga till perioden har gjorts enligt god redovisningssed. Tid som aktiveras i investeringsprojekt bokförs som en intäkt.

Köp av tjänster internt består huvudsakligen av transporttjänster samt behandling av avfall och prissätts enligt marknadspris.

Det uppdrag att ta hand om avfall som kommunalförbundet har enligt 15 kap miljöbalken (kommunala uppdraget) särredovisas från affärsuppdraget. I affärsuppdraget ingår tjänster som kommunalförbundet utför åt medlemskommunerna samt den affärsverksamhet som bedrivs på den konkurrensutsatta marknaden. Intäkter och kostnader som direkt kan härledas till det kommunala uppdraget respektive affärsuppdraget tilldelas direkt till respektive uppdrag. Intäkter och kostnader som inte direkt kan härledas till respektive uppdrag fördelas med hjälp av fördelningsnycklar baserade på i första hand mängden kommunalt avfall/verksamhetsavfall. Därefter sker fördelning med hjälp av uppskattad tidsåtgång alternativt andelen av omsättning.

Balansräkning
Överordnad princip för värdering av tillgångar och skulder är försiktighetsprincipen, som innebär att tillgångar inte övervärderas och skulder inte undervärderas. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Periodiseringar av inkomst och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Immateriella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärdet av den tekniskt färdigställda och användbara funktionen enligt RKR R3. Materiella anläggningstillgångar aktiveras till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar som beräknas utifrån förväntad nyttjandeperiod. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för ett prisbasbelopp. Inga räntor aktiveras.

Omsättningstillgångar värderas till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet. Fordringar har efter en åldersmässig prövning upptagits till det belopp de förväntas inflyta.
Avskrivningar av anläggningstillgångar är redovisade utifrån bedömd nyttjandeperiod per anläggning. Avskrivningar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Avskrivningen påbörjas senast tertialet efter driftstart eller efter slutbesiktning. Förbundet efterlever komponentavskrivning enligt RKR R4 för tillgångar med olika nyttjandeperiod. I speciella fall används en annan avskrivningsmetod när den bättre återspeglar tillgångens förbrukning. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt, exempelvis verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd nyttjandeperiod ändras avskrivningstiden om den bedöms vara kortare. Bedöms nyttjandeperioden vara längre ändras den normalt bara om det påverkar resultatet betydligt. Normalt omprövas dock inte tillgångars nyttjandeperiod om avskrivningstiden är 10 år eller lägre och det bokförda restvärdet understiger 500 tkr. Tid som läggs på investeringsprojekt aktiveras om det är i större omfattning. För aktiva deponier används en produktionsberoende avskrivningsmetod, dvs avskrivning görs i den takt som deponin tas i anspråk.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella tillgångar	3–8 år
Mark	-
Markanläggningar	3–40 år
Byggnader	15–30 år
Tekniska anläggningar	5–15 år
Maskiner, fordon och inventarier	3–15 år

De leasingavtal som avser fordon klassas som finansiell leasing. Avtal med en löptid på mer än 36 månader hanteras enligt rekommendation i RKR R5.

Uppskattningar och bedömningar görs även i samband med avsättningar för deponiåtaganden. Förbundet redovisar avsättning för framtida kostnader avseende sluttäckning, efterbehandling och miljökontroll där avsättningen baseras på bedömda framtida åtgärdskostnader, beräknad återstående efterbehandlingstid, bedömd kvarstående nyttjandetid för aktiva deponier, diskonteringsränta och förväntad prisutveckling. Uppskattningarna baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer som bedöms rimliga under rådande förhållanden. Faktiskt utfall kan avvika från gjorda uppskattningar. Beräkningarna är förenade med osäkerhet då framtida miljökrav, tekniska lösningar och kostnadsutveckling kan förändras över tid. Avsättningar för framtida deponikostnader redovisas i enlighet med RKR R9 trygga säkerhet om att avsatta medel finns för sluttäckning samt drift och skötsel i 30 år efter färdigställd sluttäckning.

Pensionsförpliktelser för förbundets anställda redovisas som en pensionsavsättning och avviker från RKR R10 där pensioner intjänade före 1998 skall redovisas som ansvarsförbindelse. Ingen av de

förtroendevalda har uppdrag på en betydande del av en heltid och har därmed inte rätt till pension enligt ”Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda”. Förbundet har valt, i likhet med tidigare år, att redovisa samtliga pensionsåtaganden under avsättningar i balansräkningen och inte under ansvarsförbindelser.

Drift- och investeringsredovisning upprättas enligt RKR R14.

I enlighet med RKR R17 lämnas upplysning om eventuella förändringar i tillämpade redovisningsprinciper. Under delårsperioden har förbundet förändrat redovisningen av tillgångar hänförliga till inaktiva deponier samt motsvarande redovisade avsättningar för framtida drift, sluttäckning och investeringar. Se not 18. Övriga redovisningsprinciper är oförändrade och konsekvent tillämpade.

Samtliga belopp redovisas i tkr. Avrundningsdifferenser från bokslutsprogrammet kan göra att summeringar avviker med 1 tkr från balans- och resultaträkning.

Not 2 Verksamhetens intäkter

Belopp i tkr	2026-01-01 -2026-08-31	2025-01-01 -2025-08-31	Budget 2026	Prognos 2026
Taxor och avgifter	**355 875**	337 026	553 165	542 250
Upplösning av ackumulerat överuttag sluttäckning	**0**	-9 626		0
Försäljningsintäkter:				
– fordonsgas	**68 704**	74 690	101 643	104 066
– fjärrvärme	**1 862**	1 860	2 650	2 761
– återvinningsmaterial och bränslen	**35 974**	40 557	59 544	58 618
Behandlingsintäkter:				
– schakt- och deponimassor	**38 160**	30 514	53 000	56 828
– bränsle	**14 422**	15 978	25 000	21 950
– övriga behandlingsintäkter	**46 416**	44 899	70 438	70 860
Transportintäkter	**16 189**	16 142	25 125	24 552
Hyror och arrenden	**4 395**	4 665	7 460	6 599
Försäljning av tjänster	**2 543**	2 859	4 950	4 380
Realisationsvinst	**122**	2 145	250	122
Övriga intäkter	**2 916**	2 830	4 043	4 285
Bidrag från staten	**5 281**	5 347	7 115	7 634
Justering gemensam resultatutjämningsfond	9 519	-7 566	7 734	19 336
Summa verksamhetens intäkter	**602 379**	**562 318**	**922 117**	**924 241**

Not 3 Verksamhetens kostnader

Belopp i tkr	2026-01-01 -2026-08-31	2025-01-01 -2025-08-31	Budget 2026	Prognos 2026
Löner och sociala avgifter	-158 438	-133 559	-258 329	-249 444
Pensionskostnader	-10 172	-8 062	-13 793	-14 293
Transporttjänster	-56 180	-94 494	-72 746	-80 544
El, värme och vatten	-7 522	-7 195	-13 490	-12 032
Drivmedel	-9 865	-5 397	-16 779	-16 833
Inköp av gas	-28 079	-28 164	-37 793	-42 066
Extern avfallsbehandling	-56 083	-49 811	-74 861	-78 793
Övriga verksamhetskostnader	-88 013	-78 175	-147 353	-142 630
Övriga tjänster	-41 413	-35 829	-52 183	-60 841
Övriga externa kostnader	-47 310	-39 050	-73 331	-73 487
Summa verksamhetens kostnader	**-503 076**	**-479 737**	**-760 659**	**-770 963**

Not 4 Avskrivningar

Belopp i tkr	2026-01-01 -2026-08-31	2025-01-01 -2025-08-31	Budget 2026	Prognos 2026
Avskrivning byggnader och anläggningar	-13 826	-14 898	-23 178	-22 113
Avskrivning maskiner och inventarier	-53 576	-46 942	-85 059	-84 887
Avskrivning på immateriella anläggningar	-868	-730	-1 015	-1 152
Summa avskrivningar	**-68 271**	**-62 570**	**-109 252**	**-108 152**

Not 5 Finansiella intäkter

Belopp i tkr	2026-01-01 -2026-08-31	2025-01-01 -2025-08-31	Budget 2026	Prognos 2026
Ränteintäkter	209	1 145	300	321

Not 6 Finansiella kostnader

Belopp i tkr	2026-01-01 -2026-08-31	2025-01-01 -2025-08-31	Budget 2026	Prognos 2026
Räntekostnader	-3 675	-3 691	-9 418	-5 555
Bankgarantier, ränteavgift på revers	-3 035	-2 576	-4 388	-4 498
Övriga finansiella kostnader	-49	10	-100	-49
Summa finansiella kostnader	**-6 759**	**-6 257**	**-13 906**	**-10 103**

Not 7 Extraordinära poster

Belopp i tkr	2026-01-01 -2026-08-31	2025-01-01 -2025-08-31	Budget 2026	Prognos 2026
Intäkt likvidation Vafabmiljö AB	0	144	0	0
Försäljning Norsa energiåtervinning	0	12 000	0	0
Summa extraordinära poster	**0**	**12 144**	**0**	**0**

Not 8 Anläggningstillgångar

Belopp i tkr	Immateriella anläggningar	Mark, byggnader och tekniska anläggningar*	Maskiner och inventarier	Övriga materiella anläggningar	Finansiella anläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärde	6 181	467 214	861 314	44 244	678	1 379 631
Årets aktiverade utgifter	1 541	22 763	102 098	15 124	0	141 526
Försäljningar och utrangeringar	0	-5 933	-8 406	0	0	-14 339
Omklassificeringar	112	0	378	-490	0	0
Utgående ack. anskaffningsvärde	**7 834**	**484 044**	**955 384**	**58 878**	**678**	**1 506 818**
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 869	-266 870	-485 790	0	0	-755 529
Försäljningar och utrangeringar	0	5 934	8 200	0	0	14 134
Årets avskrivningar	-868	-13 826	-53 578	0	0	-68 272
Utgående ack. avskrivningar	**-3 737**	**-274 762**	**-531 168**	**0**	**0**	**-809 667**
Utgående restvärde enligt plan	**4 096**	**209 282**	**424 217**	**58 878**	**678**	**697 151**

*Under delåret har redovisningsprincipen för inaktiva deponier ändrats vilket har påverkat anläggningstillgångarnas restvärde. Ingående värden har räknats om enligt den nya principen. Se not 18.

Not 9 Finansiella anläggningstillgångar

Belopp i tkr	2026-08-31	2025-12-31
Utsläppsrätter	678	678

Not 10 Fordringar

Belopp i tkr	2026-08-31	2025-12-31
Kundfordringar	32 517	67 148
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	90 637	85 002
Övriga kortfristiga fordringar	4 168	21 089
Summa fordringar	**127 322**	**173 239**

Not 11 Eget kapital

Belopp i tkr	2026-08-31	2025-12-31
Övrigt eget kapital	133 804	92 711
Årets resultat	24 483	41 093
	158 287	**133 804**

Not 12 Avsatt för pensioner och liknande förpliktelser

Belopp i tkr	2026-08-31	2025-12-31
Ingående pensionsavsättning	61 860	59 542
Årets avsättning	615	2 318
Utgående pensionsavsättning	**62 475**	**61 860**
Pensionsförpliktelse		
Avsättning	55 638	54 864
Ansvarsförbindelse	6 837	6 996
Total pensionsförpliktelse	**62 475**	**61 860**

Not 13 Andra avsättningar

Belopp i tkr	2025-12-31	2024-12-31
Avsatt för återställande av inaktiva deponier*	181 301	183 688
Avsatt för återställande av aktiv deponi**	32 308	32 502
Över/underutnyttjande av sluttäckningskostnader	23 604	9 391
Avsättning för Co2-skatt	242	35 732
	237 454	**261 313**

* Under delåret har redovisningsprincipen för inaktiva deponier ändrats vilket har påverkat avsättningarna. Ingående värden har räknats om enligt den nya principen. Se not 18.

** Återställningsplanen för de aktiva deponierna är nuvärdesberäknad och uppdateras årligen, då uppskattas hur många år som återstår till respektive deponi är praktiskt full. Avsättningen kommer att reduceras i takt med att återställande och efterbehandling utförs.

Not 14 Långfristiga skulder

Belopp i tkr	2026-08-31	2025-12-31
Räntebärande skulder		
Checkräkningskredit Swedbank	347 715	308 532
Skuld till medlemskommuner	64 200	64 200
Finansiell leasing*	1 262	1 514
Summa räntebärande skulder	**413 177**	**374 246**
Icke räntebärande skulder		
Övriga långfristiga skulder**	23 699	25 957
Summa långfristiga skulder	**436 877**	**400 202**

Checkräkningskrediten har Västerås Stad som motpart och kreditgivare. Skuld till medlemskommunerna avser tidigare köp av aktier i VafabMiljö AB.

Uppgifter om upplåning

	Jan-aug 2026	Jan-aug 2025
Genomsnittlig låneränta	1,6	1,7

*Förfallostruktur finansiell leasing

Belopp i tkr	2026-08-31	2025-12-31
Förfaller inom ett år	380	380
Förfaller senare än ett år, men inom fem år	882	1 134
Förfaller senare än fem år	0	0
Utgående leasingskuld	**1 262**	**1 514**

**Förutbetalda investeringsbidrag

Belopp i tkr	2026-08-31	2025-12-31
Ingående balans	25 957	41 594
Nya bidrag	0	0
Resultatförda investeringsbidrag	0	0
Upplösning under året	-2 258	-15 637
Utgående balans	**23 699**	**25 957**

Not 15 Kortfristiga skulder

Belopp i tkr	2026-08-31	2025-12-31
Leverantörsskulder	40 371	134 806
Moms och punktskatter	1 759	-10 413
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	9 688	7 850
Pensionskostnader och löneskatt	22 956	22 801
Semesterlöneskuld	13 707	13 012
Upplupen resultatutjämningsfond abonnentintäkter	12 800	22 318
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	84 905	35 874
	186 185	**226 247**

Not 16 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

Belopp i tkr	2026-08-31	2025-12-31
Avskrivningar	68 272	96 472
Gjorda avsättningar	12 203	16 531
Ianspråktagna avsättningar	-52	-38 071
Övriga justeringsposter	0	0
	80 423	**74 932**

Not 17 Poster som redovisas i annan sektion

Belopp i tkr	2026-08-31	2025-12-31
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-66	-13 833

Checkräkningskrediten i Swedbank klassificeras som likvida medel i kassaflödesanalysen. I balansräkningen redovisas checkräkningskrediten som långfristig skuld, se not 14.

Not 18 Förändringar i redovisningsprinciper

I enlighet med RKR R17 lämnas upplysning om förändringar i tillämpade redovisningsprinciper. Under delårsperioden har förbundet förändrat redovisningen av tillgångar hänförliga till inaktiva deponier samt motsvarande redovisade avsättningar för framtida drift, sluttäckning och investeringar. De aktuella deponierna är inte längre i aktiv drift och de redovisade tillgångarna bedöms därför inte längre uppfylla förutsättningarna för att redovisas som tillgång. Tillgångarnas redovisade värde om 119 313 tkr har därför justerats ned till 0 i balansräkningen. De redovisade tillgångarna hade tidigare sin motsvarighet i avsättningar och hade således inte redovisats genom resultatet. I samband med förändringen har därför även motsvarande belopp avseende dessa poster justerats. Förändringen har därmed inte påverkat periodens resultat. Ingående balans har räknats om enligt den nya principen.

Övriga redovisningsprinciper är oförändrade och har tillämpats konsekvent under perioden.

Not 19 Cykliska effekter

Utfallet för delårsperioden påverkas av säsongsvariationer och cykliska effekter som är typiska för Vafabmiljö kommunalförbunds verksamhet. Detta medför att vissa intäkter och kostnader inte fördelas jämnt över året, vilket kan innebära att delårsutfallet avviker från helårsprognosen.

Exempel på sådana effekter under året är:

- **Personalrelaterade kostnader:** Intjänande av semester samt kostnader för uttag av semester under sommarmånaderna, inklusive upplupna semesterlöner och sociala avgifter.
- **Driftskostnader kopplade till säsong:** Förhöjda uppvärmningskostnader under vintermånaderna samt kostnader för snöröjning vid anläggningarna.
- **Insamling av mat- och restavfall:** Under perioden maj till september sker även insamling av mat- och restavfall vid sommarboenden. Därmed ökar taxeintäkterna under denna period samtidigt som insamlingskostnaderna ökar.
- **Försäljningsvolymer:** Försäljning av biogas minskar under sommaren och därmed minskar intäkten. Försäljning av flis till förbränning upphör nästan helt under sommaren vilket innebär att förbundets lagervolymer ökar under denna period.

Dessa faktorer innebär sammantaget att delårsutfallet inte fullt ut speglar det förväntade helårsresultatet.

Not 20 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser

Inga ställda säkerheter eller eventualförpliktelser.

3 Drift- och investeringsredovisning

Driftbudget upprättas för affärsuppdraget uppdelat på Marknad och Biogas. Det görs också en särredovisad budget för det kommunala uppdraget. Ett eventuellt överskott överförs till en resultatfond för att utnyttjas vid tillfälliga negativa resultat.

Investeringsbudget upprättas för kommunalförbundet årligen. Investeringsprojekt som inte slutförts under året förs över till nästa års investeringsbudget inom given ram.

3.1 Internredovisningsprinciper

Interna transaktioner, såsom köp och försäljning av transporttjänster samt avfallsbehandling, sker till marknadspris och hanteras genom internfakturering, vilket säkerställer att verksamheterna bär sina egna kostnader utan ytterligare kostnadsfördelningar.

Fördelningen av kapitalkostnader sker genom avskrivningar och internränta, där internräntan fastställs årligen. För räkenskapsåret 2026 har internräntan fastställts till 2 procent.

Personalomkostnader fördelas genom ett schablonmässigt påslag på lönekostnaderna enligt SKR:s rekommenderade nivå, vilket inkluderar arbetsgivaravgifter, pensionskostnader och löneskatt.

Det kommunala uppdraget särredovisas från affärsuppdraget. Särredovisningen innebär att intäkter och kostnader som direkt kan hänföras till respektive uppdrag tilldelas direkt. Gemensamma intäkter och kostnader fördelas genom särskilda fördelningsnycklar som uppdateras tertialvis, baserade på i första hand mängden kommunalt avfall/verksamhetsavfall. Därefter sker fördelning med hjälp av uppskattad tidsåtgång alternativt andelen av omsättning.

3.2 Kommunalt uppdrag

Uppdraget att ta hand om avfall som kommunalförbundet har enligt 15 kap miljöbalken särredovisas från affärsuppdraget.

Tabell 8: Driftredovisning kommunalt uppdrag (mnkr)*

	Budget T2	Utfall T2	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Taxor och avgifter	296,4	295,9	-0,5	444,3	443,4	-0,9
Ersättning förpackningar	71,6	60,1	-11,5	109,0	99,1	-9,9
Försäljningsintäkter	27,5	26,5	-1,0	42,0	41,0	-1,0
Övriga intäkter	6,8	6,3	-0,5	10,3	9,7	-0,6
Intäkter	**402,3**	**388,8**	**-13,5**	**605,6**	**593,2**	**-12,4**
Verksamhetskostnader	-152,9	-153,0	-0,1	-226,7	-229,7	-3,0
Personalkostnader	-130,6	-126,8	3,8	-203,3	-198,1	5,2
Övriga externa kostnader	-59,5	-61,1	-1,6	-89,1	-93,4	-4,3
Kostnader	**-343,0**	**-340,9**	**2,1**	**-519,1**	**-521,2**	**-2,1**
Resultat före avskrivningar	**59,3**	**47,9**	**-11,4**	**86,5**	**72,0**	**-14,5**
Avskrivningar	-41,1	-40,4	0,7	-66,1	-65,4	0,7
Resultat efter avskrivningar	**18,2**	**7,5**	**-10,7**	**20,4**	**6,6**	**-13,8**
Avsättning inaktiva deponier	-13,3	-13,6	-0,3	-20,0	-20,5	-0,5
Resultat före finansiella poster	**4,9**	**-6,1**	**-11,0**	**0,4**	**-13,9**	**-14,3**
Finansiella poster	-5,3	-3,4	1,9	-8,1	-5,4	2,7
Resultat före resultatfond	**-0,4**	**-9,5**	**-9,1**	**-7,7**	**-19,3**	**-11,6**
Justering resultatfond	0,4	9,5	9,1	7,7	19,3	11,6
Resultat	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

** Inkl interna poster*

Det kommunala uppdraget redovisar ett underskott på 9,5 mnkr för perioden januari–augusti, före återföring av medel från resultatutjämningsfonden. Efter återföringen uppgår behållningen i fonden till 12,8 mnkr vid periodens utgång.

Periodens avvikelse mot budget förklaras främst av lägre intäkter. De lägre intäkterna beror framför allt på lägre ersättning än beräknat för insamling av förpackningar.

Verksamhetskostnaderna är i nivå med budget. Den negativa avvikelsen på övriga externa kostnader förklaras främst av konsultkostnader kopplade till införandet av nytt HR- och lönesystem, Närsorterat och byte av IT-driftleverantör.

Personalkostnaderna är lägre än budget på grund av vakanser, föräldraledigheter samt sjukfrånvaro.

Helårsprognosen visar ett underskott på 19,3 mnkr före återföring av medel från resultatutjämnings-fonden. Behållningen i fonden beräknas därmed uppgå till 3 mnkr vid årets slut. Prognosavvikelsen för helåret beror i huvudsak på samma orsaker som periodutfallet, med lägre intäkter samt högre verksamhetskostnader och övriga externa kostnader. Därutöver har beräkningen av kostnader för

sluttäckning och framtida driftkostnader för gamla deponier uppdaterats, vilket innebär att avsättningen i prognosen är 0,5 mnkr högre än budget.

3.3 Affärsuppdrag

Utfallet för perioden januari till augusti för affärsuppdraget som helhet är 24,5 mnkr, vilket är 0,9 mnkr lägre än budgeterat. Helårsprognosen är 35,3 mnkr, vilket är 3,3 mnkr lägre än budgeterat. Resultatet i prognosen motsvarar en vinstmarginal på 10 procent.

I affärsuppdraget redovisas Biogas separat. Resterande verksamhet i affärsuppdraget benämns Marknad där bland annat försäljning av avfallslösningar till företag och arbete med avsättning av inkommande material och bränslen sker.

Tabell 9: Resultatsammanställning affärsuppdraget (mnkr)*

	Budget T2	Utfall T2	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Marknad	21,1	27,5	6,4	31,1	34,9	3,8
Biogas	4,3	-3,0	-7,3	7,5	0,4	-7,1
Resultat	**25,4**	**24,5**	**-0,9**	**38,6**	**35,3**	**-3,3**

** Inkl interna poster*

Tabell 10: Driftredovisning Marknad (mnkr)*

	Budget T2	Utfall T2	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Mottagningsintäkter	93,7	95,6	1,9	141,1	144,0	2,9
Försäljningsintäkter	13,3	12,4	-0,9	22,3	22,1	-0,2
Transportintäkter	22,0	20,0	-2,0	33,0	31,0	-2,0
Övriga intäkter	9,9	8,8	-1,1	14,4	13,1	-1,3
Intäkter	**138,9**	**136,8**	**-2,1**	**210,8**	**210,2**	**-0,6**
Verksamhetskostnader	-49,8	-43,8	6,0	-74,3	-72,7	1,6
Personalkostnader	-34,9	-31,7	3,2	-54,7	-50,7	4,0
Övriga externa kostnader	-19,3	-20,8	-1,5	-29,3	-31,5	-2,2
Kostnader	**-104,0**	**-96,3**	**7,7**	**-158,3**	**-154,9**	**3,4**
Resultat före avskrivningar	**34,9**	**40,5**	**5,6**	**52,5**	**55,3**	**2,8**
Avskrivningar	-12,3	-12,1	0,2	-19,2	-19,2	0,0
Resultat efter avskrivningar	**22,6**	**28,4**	**5,8**	**33,3**	**36,1**	**2,8**
Finansiella poster	-1,5	-0,9	0,6	-2,2	-1,2	1,0
Resultat	**21,1**	**27,5**	**6,4**	**31,1**	**34,9**	**3,8**

** Inkl interna poster*

Marknad redovisar ett resultat på 27,5 mnkr för perioden januari–augusti, vilket är 6,4 mnkr högre än budget. Intäkterna är något lägre än budget. Den samlade avvikelsen beror på små förändringar inom flera segment samt färre transporter än beräknat.

Kostnaderna är lägre främst beroende på att personalkostnaderna är lägre beroende på vakanser, sjukfrånvaro och föräldraledigheter.

Finansiella poster är något lägre än beräknat till följd av lägre räntekostnader.

Helårsprognosen visar ett resultat på 34,9 mnkr, vilket är 3,8 mnkr högre än budget. Den positiva avvikelsen förklaras främst av högre mottagningsintäkter kopplade till nytillkomna mängder av plast som sorteras i pappershallen, ökade volymer till oljestationen samt ökade mängder farligt avfall till deponering. Även lägre personalkostnader och lägre räntekostnader bidrar positivt till prognosen.

Den positiva avvikelsen motverkas delvis av lägre transportintäkter samt högre övriga externa kostnader, främst på grund av konsultkostnader.

Tabell 11: Driftredovisning Biogas (mnkr)*

	Budget T2	Utfall T2	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Mottagningsintäkter	10,6	9,8	-0,8	16,0	14,9	-1,1
Försäljningsintäkter	74,7	75,8	1,1	114,2	116,0	1,8
Investerings- och biogasstöd	6,4	7,4	1,0	9,7	10,9	1,2
Intäkter	**91,7**	**93,0**	**1,3**	**139,9**	**141,8**	**1,9**
Verksamhetskostnader	-55,0	-60,8	-5,8	-83,9	-90,1	-6,2
Personalkostnader	-9,3	-10,1	-0,8	-14,1	-14,9	-0,8
Övriga externa kostnader	-4,9	-7,1	-2,2	-7,3	-9,6	-2,3
Kostnader	**-69,2**	**-78,0**	**-8,8**	**-105,3**	**-114,6**	**-9,3**
Resultat före avskrivningar	**22,5**	**15,0**	**-7,5**	**34,6**	**27,2**	**-7,4**
Avskrivningar	-16,0	-15,8	0,2	-23,9	-23,6	0,3
Resultat efter avskrivningar	**6,5**	**-0,8**	**-7,3**	**10,7**	**3,6**	**-7,1**
Finansiella poster	-2,2	-2,2	0,0	-3,2	-3,2	0,0
Resultat	**4,3**	**-3,0**	**-7,3**	**7,5**	**0,4**	**-7,1**

** Inkl interna poster*

Biogasverksamheten redovisar ett resultat på -3 mnkr för perioden januari–augusti, vilket är 7,3 mnkr lägre än budget. Intäkterna ligger sammantaget i nivå med budget, medan kostnaderna är högre.

Den negativa kostnadsavvikelsen beror främst på högre kostnader för reparation och underhåll, inköp av flytande biogas samt inköp av komprimerad biogas. Den inköpta volymen flytande biogas är i nivå med budget, medan priset är cirka 30 procent högre. Den inköpta volymen komprimerad gas är något högre än budgeterat, men priset är i nivå med budget.

Helårsprognosen visar ett resultat på 0,4 mnkr, vilket är 7,1 mnkr lägre än budget. Försäljningsintäkterna bedöms hamna i nivå med budget, medan mottagningsintäkterna väntas bli något lägre till följd av lägre inkommande mängder avfall från företag.

På kostnadssidan beräknas avvikelsen för helåret bli 9,3 mnkr högre än budget. Avvikelserna i helårsprognosen beror på samma orsaker som i utfallet för perioden.

3.4 Investeringar

FÄRDIGSTÄLLDA INVESTERINGAR

Till och med augusti har investeringar för 99,4 mnkr färdigställts, vilket är något över budget. Avvikelsen beror på att färdigställandet av projektet Ytor och lokaler blev senare än planerat. Det totala utfallet för projektet är i nivå med beslutad projektkalkyl. Den totala utgiften för färdigställda projekt uppgår till 126,7 mnkr, vilket är i nivå med beslutade projektkalkyler.

PÅGÅENDE INVESTERINGAR

Utöver de färdigställda investeringarna finns pågående investeringar med en prognos på 152,3 mnkr för året, vilket är 70 mnkr lägre än budget för 2026. Avvikelsen beror främst på att flera större projekt har senarelagts. Den prognostiserade totalutgiften för de pågående projekten uppgår till 283,5 mnkr. Det är 12,2 mnkr lägre än beslutade projektkalkyler och avser projektens totala löptid, som i flera fall sträcker sig över flera år.

Bland de större pågående projekten finns återbruket i Eriksberg, där 11,5 mnkr har upparbetats sedan projektstart. Inom Närsorterat återstår utställning av kärl för plast- och pappersförpackningar för småhus i östra och norra regionen samt kärl för gemensamhetslösningar för flerbostadshus. För deponiåtgärder ligger prognosen i nivå med beslutad projektkalkyl.

Tabell 12: Investeringsredovisning (mnkr)

	Totalutgift			Årets investeringar			
Färdigställda investeringar	Beslutad projektkalkyl	Utfall från projektstart	Avvikelse	Budget	Utfall T2	Prognos	Avvikelse
Större projekt							
Närsorterat (fordon)	72,8	79,2	-6,4	81,1	79,2	79,2	1,9
Egen regi (ytor och lokaler)	12,9	11,3	1,6	1,3	6,7	6,7	-5,4
Närsorterat (ytor och lokaler)	12,9	11,5	1,4	1,3	6,1	6,1	-4,8
Övriga investeringar							
Reinvesteringar	16,1	12,3	3,8	7,6	6,2	6,2	1,4
Affärsmässiga	1,2	1,5	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Lagkrav och myndighetsbeslut	1,0	0,6	0,4	0,4	0,3	0,3	0,1
Övriga	11,9	10,3	1,6	0,2	0,9	0,9	-0,7
Summa färdigställda investeringar	**128,8**	**126,7**	**2,1**	**91,9**	**99,4**	**99,4**	**-7,5**
Pågående investeringar	Beslutad projektkalkyl	Prognos projektkalkyl	Avvikelse	Budget	Utfall T2	Prognos*	Avvikelse
Större projekt							
Återbruk Eriksberg	80,0	80,0	0,0	30,0	0,6	30,0	0,0
Närsorterat (kärl)	74,0	74,0	0,0	55,8	20,1	55,8	0,0
Övriga investeringar							
Reinvesteringar	20,8	15,3	5,5	21,6	6,8	14,2	7,4
Affärsmässiga	51,6	47,4	4,2	41,8	3,8	14,0	27,8
Effektiviseringar och kapacitetsökningar	9,6	9,4	0,2	14,8	5,0	8,3	6,5
Säkerhet och arbetsmiljö	7,7	4,5	3,2	17,7	0,7	5,6	12,1
Lagkrav och myndighetsbeslut	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	1,0
Övriga	13,6	14,5	-0,9	27,0	5,1	19,4	7,6
Deponiåtgärder							
Sluttäckning	20,4	20,4	0,0	4,8	1,9	2,5	2,3
PFAS- och metallrening	18,0	18,0	0,0	7,5	0,4	2,5	5,0
Summa pågående investeringar	**295,7**	**283,5**	**12,2**	**222,0**	**44,4**	**152,3**	**69,7**
Totalsumma investeringar inkl deponiåtgärder	**424,5**	**410,2**	**14,3**	**313,9**	**143,8**	**251,7**	**62,2**

**Inklusive planerade investeringar som ej påbörjats ännu*